

Brüsszel, 2019.10.23.
COM(2019) 484 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**az általános költségvetés által fedezett garanciákról
2018. december 31-i helyzet**

{SWD(2019) 379 final}

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	3
2.	Az uniós költségvetés által garantált műveletek és az euróövezet uniós költségvetés által nem fedezett válságkezelési mechanizmusai	3
2.1.	Az Európai Unió által makrogazdasági célkitűzésekre nyújtott hitelek	4
2.2.	Mikrogazdasági célkitűzésekre nyújtott hitelek.....	4
2.3.	Az Európai Beruházási Bank (EBB) által Unión kívüli államoknak nyújtott finanszírozás (a továbbiakban: az EBB külső finanszírozási tevékenysége) uniós garanciák mellett megvalósuló műveleteikhez (külső hitelezési megbízatás).....	4
2.4.	Az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Beruházási Alap (EBA) által a tagállamoknak nyújtott finanszírozás uniós garanciák mellett megvalósuló műveleteikhez – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	6
2.5.	Az uniós költségvetés által nem fedezett válságkezelési mechanizmusok	7
3.	A garantált műveletek alakulása	8
3.1.	A Bizottság által közvetlenül irányított műveletek	9
3.1.1.	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM).....	10
3.1.2.	Fizetésimérleg-támogatási mechanizmus (BOP)	11
3.1.3.	Makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek (MFA)	12
3.1.4.	Euratom-hitelek.....	13
3.2.	Az EBB külső finanszírozási műveleteinek alakulása	13
4.	Az uniós költségvetés által fedezett kockázatok	14
4.1.	A kockázat fogalma.....	14
4.2.	A teljes kockázat összetétele	14
4.3.	Az uniós költségvetés által fedezett éves kockázat.....	15
4.3.1.	Tagállamokkal szembeni kitettség	15
4.3.2.	Harmadik országokkal szembeni kitettség.....	16
5.	A garanciák aktiválása és kifizetése.....	17
5.1.	A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap által nem fedezett adósságszolgálat (tagállamoknak nyújtott Euratom-hitelek, EFSM és fizetésimérleg-támogatás)	17
5.1.1.	Kifizetések készpénzforrásokból	18
5.1.2.	Kifizetések az uniós költségvetésből	18

5.2.	Lehívások a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapról és behajtott összegek (az EBB külső hitelezési megbízatása, makroszintű pénzügyi támogatás, valamint harmadik országoknak nyújtott Euratom-hitelek).....	18
5.3.	Az alap eszközeinek alakulása	20
6.	Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	21
7.	Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)	24
7.1.	Az EFFA-garanciáról	24
7.2.	Az EFFA-garanciaalap	25

1. BEVEZETÉS

A jelentés célja, hogy nyomon kövesse a közvetlenül az Európai Unió által végrehajtott hitelezési műveletekre, illetve közvetve az Európai Beruházási Bank Unión kívüli projektjeinek finanszírozására nyújtott garanciához köthető, az uniós költségvetés által viselt hitelkockázatot.

E jelentés benyújtására a korábbi, 2018 egy részére még alkalmazandó költségvetési rendelet¹ 149. cikke alapján kerül sor. Ezt a 2018-ra vonatkozó, az uniós költségvetési garanciákról és a kapcsolódó kockázatokról szóló jelentést utolsó alkalommal nyújtják be, és azt az új költségvetési rendeletben előírányzott jövőbeli jelentéstételi rendszer váltja fel.

A jelentés felépítése a következő: a 2. szakasz ismerteti az uniós költségvetés által garantált műveletek főbb részleteit, és bemutatja az uniós költségvetésre semmilyen kockázatot nem jelentő további válságkezelési mechanizmusokat is. A 3. szakasz ismerteti a garantált műveletek alakulását. A 4. szakasz kiemeli az uniós költségvetés által fedezett fő kockázatokat. Az 5. szakasz a garanciák aktiválását és a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap² (a továbbiakban: az alap) alakulását, a 6. szakasz pedig az Európai Stratégiai Beruházási Alap³ (ESBA) alakulását mutatja be.

Ezt a jelentést egy részletes táblázatok és magyarázatokat tartalmazó bizottsági szolgálati munkadokumentum egészíti ki. A dokumentum tartalmazza az alap számára legnagyobb kitettséget jelentő, uniós hiteleket és/vagy garanciákat igénybe vevő országok makrogazdasági elemzését is.

2. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÁLTAL GARANTÁLT MŰVELETEK ÉS AZ EURÓÖVEZET UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÁLTAL NEM FEDEZETT VÁLSÁGKEZELÉSI MECHANIZMUSAI

Az uniós költségvetés által viselt kockázatok különféle hitelezési és garanciaműveletekből származnak, amelyek négy kategóriába sorolhatók:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

² A későbbiekben az (EU) 2018/409 rendelettel (HL L 76., 2018.3.19., 1. o.) módosított 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 145., 2009.6.10., 10. o.) módosított, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló, 1994. október 31-i 2728/94/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 293., 1994.11.12., 1. o.), a továbbiakban: a garanciaalapról szóló rendelet.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (a továbbiakban: az ESBA-rendelet) (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.). Az ESBA-rendeletet az Európai Stratégiai Beruházási Alap időbeli hatályának meghosszabbítására, továbbá az említett alapot és az Európai Beruházási Tanácsadó Platformot érintő technikai javítások bevezetésére vonatkozó 2017. december 13-i (EU) 2017/2396 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: az ESBA 2.0 módosítás, HL L 345., 2017.12.27., 34. o.) módosította. Az ESBA 2.0 módosítás többek között növelte az uniós garancia összegét, továbbá módosította a garanciaalap célösszegét. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) irányítására és az uniós garancia biztosítására vonatkozó megállapodást (a továbbiakban: az ESBA-megállapodás) az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) 2015. július 22-én írta alá; a megállapodást 2016. július 21-én, 2017. november 21-én, 2018. március 9-én és 2018 decemberében módosították és újraszövegezték.

2.1. Az Európai Unió által makrogazdasági célkitűzésekre nyújtott hitelek

Ezek a hitelek a következőket tartalmazzák: 1. harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás⁴ (macro-financial assistance – MFA), 2. az euróövezeten kívüli tagállamok fizetésimérleg-nehézségeit enyhítő fizetésimérleg-hitelek⁵ (balance-of-payments loans – BoP), továbbá 3. az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus⁶ (EFSM) keretében nyújtott hitelek, melyeket olyan tagállamok igényelhetnek, amelyek általuk nem befolyásolható kivételes körülmények okozta súlyos gazdasági-pénzügyi zavarral küzdenek vagy fennáll ennek komoly veszélye. Ezeket a hiteleket a Nemzetközi Valutaalap (IMF) által nyújtott pénzügyi támogatással együtt aktiválják.

2.2. Mikrogazdasági célkitűzésekre nyújtott hitelek

Ez a fejezet az Euratom-hitelek⁷ vonatkozik. Az Euratom-hitelkeret az alábbi célokra használható fel:

- *[tagállamokban]:* atomerőművekre és nukleáris üzemanyagciklussal kapcsolatos létesítményekre irányuló beruházások⁸, valamint
- *[egyes nem uniós tagállamokban]:* meglévő vagy építés alatt álló atomerőművek biztonságának és hatékonyságának javítására, valamint leszerelési projektekre irányuló beruházások⁹.

2.3. Az Európai Beruházási Bank (EBB) által Unión kívüli államoknak nyújtott finanszírozás (a továbbiakban: az EBB külső finanszírozási tevékenysége) uniós garanciák mellett megvalósuló műveleteikhez (külső hitelezési megbízatás)¹⁰

A külső hitelezési megbízatás keretében az Európai Unió az uniós költségvetésből biztosított garanciával lehetővé teszi az EBB számára az Európai Unió területén kívül nyújtott hitelek volumenének növelését, az EU politikai célkitűzéseinek támogatása érdekében. A külső hitelezési megbízatás támogatja az EBB tevékenységét az előcsatlakozási támogatásban részesülő országokban, a keleti és déli szomszédságban, Ázsiában, Latin-Amerikában és a Dél-Afrikában. Az aktuális külső hitelezési megbízatási időszakban (2014–2020) az uniós költségvetés maximálisan 32,3 milliárd EUR-ra vállal garanciát az EBB műveleteihez. 2018.

⁴ A makroszintű pénzügyi támogatás harmadik országoknak nyújtott vissza nem térítendő támogatás is lehet (ez utóbbira e jelentés nem tér ki). A jogalapok hivatkozási jegyzéke a bizottsági szolgálati munkadokumentum A2B. táblázatának mellékletében található.

⁵ A Tanács 332/2002/EK rendelete (2002. február 18.) a tagállamok fizetési mérlegéhez középhosszú pénzügyi támogatási mechanizmus létrehozásáról (HL L 53., 2002.2.23., 1. o.).

⁶ A Tanács 407/2010/EU rendelete (2010. május 11.) az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.).

⁷ Az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom) létrehozó 1957. március 25-i módosított és kiegészített szerződés.

⁸ Tagállamok esetében: Az atomerőművek finanszírozásához való hozzájárulás céljából nyújtott Euratom-kölcsönökre vonatkozó szerződéskötésnek a Bizottság részére történő engedélyezéséről szóló, 1977. március 29-i módosított és kiegészített 77/270/Euratom tanácsi határozat (HL L 88., 1977. április 6., 9. o.).

⁹ Egyes nem uniós tagállamokra vonatkozóan: A Tanács 94/179/Euratom határozata (1994. március 21.) egyes harmadik országok atomerőműveinek biztonsága és hatékonysága javításának finanszírozásához való hozzájárulás céljából a Bizottság Euratom-kölcsönöszerződések megkötésére való felhatalmazása érdekében a 77/270/Euratom határozat módosításáról (HL L 84., 1994.3.29.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 466/2014/EU határozata (2014. április 16.) az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról (HL L 135., 2014.5.8., 1. o.).

március 14-én az Európai Parlament és a Tanács a külső hitelezési megbízatás felülvizsgálatával összefüggésben elfogadta a 466/2014/EU határozat módosításáról szóló (EU) 2018/412 határozatot, amely a jelenlegi külső hitelezési megbízatás felső összeghatárát 27 milliárd EUR-ról 32,3 milliárd EUR-ra emelte. A felülvizsgálat eredményeképpen a határozat kiegészül a menekültek, a migránsok, a fogadó- és tranzitközösségek, valamint a származási országokbeli közösségek hosszú távú gazdasági rezilienciájára irányuló új célkitűzéssel a migráció kiváltó okainak kezelését célzó stratégiai válaszként.

Az EBB részére nyújtott uniós garancia az Unió külső politikai célkitűzéseinek támogatása érdekében az Unión kívül végrehajtott finanszírozási műveletekkel kapcsolatos politikai és országjellegű kockázatokat fedezi. Az EBB emellett saját kockázataira is finanszíroz Unión kívüli befektetési műveleteket, illetve külön megbízatás alapján egyéb tevékenységeket, például az AKCS-országokban¹¹.

Az Unió külső tevékenységének támogatása, valamint annak érdekében, hogy az EBB a hitelképességének veszélyeztetése nélkül finanszírozni tudja az Unión kívüli beruházásokat, az EBB Unión kívüli műveleteinek többsége uniós költségvetési garanciában részesül.

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap¹²

Az EBB garantált külső finanszírozási tevékenységére, a harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatásra és az Euratom-hitelek keretében folyósított hitelekre 1994 óta a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap (a továbbiakban: az alap), míg a tagállamoknak nyújtott fizetésimérleg-hitelekre és az EFSM- és Euratom-hitelekre közvetlenül az uniós költségvetés nyújt fedezetet.

Az alap az Unión kívüli országoknak, vagy az ezekben az országokban megvalósuló projektekhez nyújtott hitelekkel és hitelgaranciákkal összefüggő nemteljesítésekre nyújt fedezetet. Célja, hogy:

- likviditási tartalékot biztosítson annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az uniós költségvetés igénybevétele minden egyes esetben, amikor egy garanciával fedezett hitel kapcsán nemteljesítésre vagy fizetési késedelemre kerül sor, valamint
- az Unió és az EBB által a harmadik országoknak nyújtott hitelek garanciáival kapcsolatos uniós szakpolitika fejlesztését célzó pénzügyi keret meghatározásával megteremtse a költségvetési fegyelem betartatásának eszközét¹³.

Amennyiben valamely harmadik ország tagállammá válik, a neki nyújtott hitelekre többé nem az alap biztosít fedezetet, és a kockázatot közvetlenül kell viselnie az uniós költségvetésnek. Az alapot az uniós költségvetésből töltik fel, és az alap forrásainak el kell érniük az alap által fedezett hitelek és hitelgaranciák kinnlevő összegének egy meghatározott hányadát. Ez a

¹¹ A Cotonouban 2000. június 23-án aláírt AKCS–EU partnerségi megállapodást 2000-től 2020-ig tartó 20 éves időtartamra kötötték. Ez a fejlődő országok és az EU közötti legátfogóbb partnerségi megállapodás. Az uniós költségvetés ezt nem finanszírozza.

¹² Az (EU) 2018/409 rendelettel (HL L 76., 2018.3.19., 1. o.) módosított, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 145., 2009.6.10., 10. o.).

¹³ Bár a külső kockázatokat végeredményben az uniós költségvetés fedezi, a garanciaalap olyan eszközként szolgál, amely védelmet nyújt az uniós költségvetés számára a nemteljesítés kockázatával szemben. Az alapról és annak gazdálkodásáról szóló legutóbbi, 2018-as éves jelentést (COM(2019) 363 final) és annak bizottsági szolgálati munkadokumentumát (SWD(2019) 314 final) 2019.8.5-én hagyták jóvá, és a következő internetes címen érhetők el: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>.

százalékos arány, más néven célráta, jelenleg 9 %¹⁴. Amennyiben az alap forrásai nem elegendők, az uniós költségvetés biztosítja a szükséges pénzeszközöket. Az alap eszközeit az EBB kezeli.

2.4. Az Európai Beruházási Bank (EBB) és az Európai Beruházási Alap (EBA) által a tagállamoknak nyújtott finanszírozás uniós garanciák mellett megvalósuló műveleteikhez – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) az Európai Unió hosszú távú gazdasági növekedését és versenyképességét ösztönözni hivatott európai beruházási terv alappillére.

Az uniós garancia¹⁵ az EBB által az infrastruktúra és innováció keret (IIW) fő részének terhére, valamint az EBA által a kkv-keret (SMEW), valamint az IIW kkv-k/közepes tőkeértékű vállalatok alapjaiba történő befektetésre szolgáló részkeretének terhére jóváhagyott finanszírozási és beruházási műveleteket fedezi. Az ESBA-műveletek egy részét az uniós garancia fedezi, míg egy másik részét az EBB csoport hajtja végre saját kockázatra¹⁶.

Az EBB és az EBA hatáskörébe tartozik az egyes műveletek kockázatának értékelése és nyomon követése, valamint az, hogy jelentésben beszámoljanak a Bizottságnak és az Európai Számvevőszéknek.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap garanciaalapja (ESBA-garanciaalap)¹⁷

Az ESBA-rendelet 12. cikke szerint az ESBA-garanciaalap olyan likviditási puffert képez, amelyből az uniós garancia lehívása esetén az EBB számára kifizetést kell teljesíteni. Az EU és az EBB között létrejött ESBA-megállapodásnak megfelelően az ESBA-garanciaalapról történő lehívás esetén akkor teljesíthető kifizetés, ha a lehívás összege meghaladja az ESBA-számlán az EBB rendelkezésére álló pénzeszközöket. Az EBB által kezelt ESBA-számla létrehozásának célja az uniós garanciával fedezett műveletekből eredő uniós bevételek, valamint a behajtott összegek beszedése, továbbá a rendelkezésre álló egyenleg mértékéig az uniós garancia keretében eszközölt lehívások kifizetése.

A garanciaalap forrásait egy meghatározott, az uniós garancia alapján vállalt kötelezettségek teljes összegének egy adott százalékán¹⁸ (célösszeg), jelenleg 35 %-on kell tartani. Így a likviditási puffer célja, hogy megfelelő biztonsági tartalékként szolgáljon annak elkerülése érdekében, hogy az Unió költségvetése hirtelen garancialehívások kockázatának legyen kitéve, amelyek miatt kiadáscsökkentéseket vagy költségvetés-módosításokat kellene végrehajtani. A garanciaalap tehát hozzájárul a költségvetési keret kiszámíthatóságához.

Az ESBA-garanciaalap feltöltése fokozatosan történik, az uniós garancia által viselt kitettség növekedésének figyelembevételével.

¹⁴ Az alap működéséről és a feltöltési célrátaról szóló átfogó jelentés a COM(2014) 214 final (2014.4.8.) dokumentumban és annak SWD(2014) 129 final bizottsági szolgálati munkadokumentumában található.

¹⁵ Az uniós garancia mértékét az ESBA 2.0 módosítás 16 milliárd EUR-ról 26 milliárd EUR-ra növelte.

¹⁶ Az EBB csoport által nyújtott garancia mértékét az ESBA 2.0 módosítás 5 milliárd EUR-ról 7,5 milliárd EUR-ra növelte.

¹⁷ Az ESBA garanciaalapjának irányításával kapcsolatban további információt a következő bizottsági jelentés tartalmaz: COM(2019) 244 final, 2019.5.28.

¹⁸ Az ESBA-rendelet 12. cikkének (5) bekezdése a célösszeget eredetileg az uniós garanciával fedezett teljes kötelezettségállomány 50 %-ában állapította meg. Az ESBA 2.0 rendelet hatálybalépésével a célösszeg az uniós garanciával fedezett teljes kötelezettségállomány 35 %-ára módosult.

Az ESBA-rendelet 12. cikke (4) bekezdésének megfelelően az ESBA-garanciaalap eszközeit közvetlenül a Bizottság kezeli, és – a megfelelő prudenciális szabályok betartásával – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban fekteti be.

Az EBB és az EBA hatáskörébe tartozik az uniós garanciával fedezett egyes műveletek kockázatának értékelése és nyomon követése. A Bizottság e jelentés, továbbá a jövőbeli tevékenységre vonatkozó koherens és prudens feltételezések alapján biztosítja az ESBA-garanciaalap felülvizsgálat tárgyát képező célösszegének és szintjének megfelelőségét. Az ESBA-rendelet 16. cikke (3) bekezdésének megfelelően az EBB és az EBA 2019 márciusában jelentést tett a Bizottságnak és az Európai Számvevőszéknek.

Az ESBA-rendelet 16. cikkének (2) bekezdése szerint az EBB által az Európai Parlament és a Tanács részére benyújtandó éves jelentésnek konkrét információkat kell tartalmaznia az ESBA keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletekhez kapcsolódó összesített kockázatról, valamint a garancia lehívásáról.

2.5. Az uniós költségvetés által nem fedezett válságkezelési mechanizmusok

A válságkezelés részeként számos egyéb mechanizmust is létrehoztak, ezek azonban **nem** jelentenek kockázatot az uniós költségvetés számára, és az alábbiakban csak a teljesség kedvéért szerepelnek:

– A *görög hitelkeret*¹⁹, amelyet a Bizottság által központilag kezelt, más euróövezeti tagállamok által Görögországnak nyújtott kétoldalú kölcsönök révén finanszíroznak.

– *Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF)*²⁰: az EFSF-et az euróövezeti tagállamok hozták létre 2010 júniusában ideiglenes mentőmechanizmusként azzal a céllal, hogy az euróövezeti tagállamoknak a makrogazdasági kiigazítási program keretében pénzügyi segítséget nyújtsanak. Az állandó mentőmechanizmus, azaz az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) létrehozásáról szóló szerződés 2012. szeptember 27-én lépett hatályba. Az EFSF folytatja a Görögországban (az IMF-fel és egyes tagállamokkal együtt), valamint Írországban és Portugáliában (az IMF-fel, egyes tagállamokkal és az EU-val/EFSM-mel együtt)²¹ megkezdett programjait, de 2013. július 1. óta már nem vesz részt új finanszírozási programokban vagy hitelkeret-megállapodásokban.

– *Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM)*²²: az ESM fontos része az EU átfogó, az euróövezet pénzügyi stabilitásának megóvására irányuló stratégiájának. Pénzügyi támogatást nyújt pénzügyi nehézségekkel küzdő, vagy azok által fenyegetett euróövezeti tagállamoknak. Luxemburgi székhelyű, a nemzetközi közjog hatálya alá tartozó kormányközi szervezetről van szó, amely ténylegesen 500 milliárd EUR hitelezési kapacitással rendelkezik.

¹⁹ A görög hitelkeretről lásd:

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_en.htm.

²⁰ Az EFSF-ről lásd: <http://www.efsf.europa.eu>.

²¹ Az EU/EFSM keretében nyújtott hitelek az uniós költségvetés garantálja.

²² Az ESM-ről lásd: <http://esm.europa.eu>

3. A GARANTÁLT MŰVELETEK ALAKULÁSA

Ez a szakasz ismerteti az egyrészt a Bizottság által közvetlenül irányított, másrészt az EBB által irányított garantált műveletek alakulását.

1. táblázat: Uniók költségvetési fedezettel rendelkező kinnlevőségek teljes összege 2018. december 31-én (millió EUR)

	Tőketartozás	Felhalmozott kamat	Összesen	%
Tagállamok*				
Euratom	152,9	0,5	153,4	0,2 %
Fizetésimérleg-támogatás	1 700,0	33,9	1 733,9	2,1 %
EBB	1 141,0	9,0	1 150,0	1,4 %
Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus	46 800,0	600,0	47 400,0	57,5 %
Tagállamok részösszesen**	49 793,9	643,3	50 437,2	61,2 %
Harmadik országok***				
Makroszintű pénzügyi támogatás	4 360,7	26,8	4 387,6	5,3 %
Euratom	100,0	0,5	100,5	0,1 %
EBB****	27 395,2	147,6	27 542,8	33,4 %
Harmadik országok részösszesen	31 855,9	174,9	32 030,9	38,8 %
Összesen	81 649,9	818,2	82 468,1	100 %
* Az uniós költségvetés által közvetlenül fedezett kockázat. Ide tartoznak az Euratom és az EBB által a tagállamoknak uniós csatlakozásukat megelőzően nyújtott hitelek is. ** Ezek az adatok nem tartalmazzák az ESBA-műveleteket, amelyek keretében a jelentés napjáig 15,8 milliárd EUR-t folyósítottak. *** Az alap által fedezett kockázat az egyes külső hitelezési megbízások keretében az EBB-nek nyújtott garanciák korlátai miatt legfeljebb 18 milliárd EUR (lásd a kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentum 2.1.3. szakaszát az EBB-nek nyújtott garanciákról). **** Magában foglalja az EBB-hitelek szíriai és tunéziai (Enfidha) nemteljesítését követően az EU-ra átruházott hiteleket. (összeg: 502,02 millió EUR, beleértve a tőketartozást, a felhalmozódott kamatot és a büntetőkamatokat). E hitelek összegét az Európai Unió 2015., 2016., 2017. és 2018. évi pénzügyi kimutatásaiban teljes mértékben leírták értékvesztésként.				

A bizottsági szolgálati munkadokumentum A1., A2a., A2b. és A3. táblázata további részletekkel szolgál ezekről a kinnlevő összegekről, különösen a hitelek felső határáról, a folyósított összegekről és a garanciarátákról.

3.1. A Bizottság által közvetlenül irányított műveletek

A Bizottság az adott célkitűzéstől függően különböző tanácsi, illetve tanácsi és európai parlamenti jogi aktusok alapján nyújt a harmadik országoknak és a tagállamoknak pénzügyi támogatásokat, amelyekre tőkepiaci finanszírozású, az uniós költségvetés garanciája által biztosított kétoldalú kölcsönök formájában kerül sor. A harmadik országoknak nyújtott pénzügyi támogatás és az uniós külpolitikához kapcsolódó fő célkitűzések közötti összhangról a Bizottság és – az Európai Külügyi Szolgálat (a továbbiakban: EKSZ) segítségével – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője gondoskodik.

A Tanács által jóváhagyott hitelezési tevékenységekhez szükséges finanszírozási forrásokat ezért a Bizottság jogosult mind az Európai Unió, mind az Euratom nevében a tőkepiacon beszerezni. A forrásbevonás és a hitelezés fedezeti (back-to-back) műveletként történik, ami biztosítja, hogy az uniós költségvetést ne terhelje kamat- és devizaárfolyam-kockázat. A bevont források a kihelyezett kölcsönökhöz igazodnak.

1b. táblázat: Uniós műveletek 2018-ban (millió EUR)

Eszköz	Kedvezményezett (törlesztőrészlet)	Folyósítás időpontja	Lejárat	Összeg	Összesen programonként
EFSM	Írország - 2. hosszabbítás	06-02-2018	04-04-2025	2 400	4 500
		06-03-2018	04-04-2033	1 000	
	Írország - 3. hosszabbítás	29-06-2018	04-04-2033	500	
	Portugália - 2. hosszabbítás	29-06-2018	04-04-2033	600	
Euratom	Energoatom (Ukrajna) - 2. törlesztőrészlet	06-07-2018	06-07-2028	50	50
MFA	Grúzia MFA II - 1. törlesztőrészlet	11-12-2018	04-04-2033	15	515
	Ukrajna MFA IV - 1. törlesztőrészlet	11-12-2018	04-04-2033	500	
				Összesen	5 065

2. táblázat: 2019-re és 2020-re tervezett (az uniós költségvetés által garantált) új forrásbevonási és hitelezési műveletek (millió EUR)

Eszköz	2019	2020
A. Uniós és Euratom forrásbevonási és hitelezési műveletek uniós garanciával		
1. Harmadik országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)		
<i>Jóváhagyott vagy beütemezett műveletek:</i>		
Grúzia II	20	
Jordánia II	100	
Moldova	20	40
Tunézia II	150	150
Ukrajna IV	500	
MFA részösszesen	790	190
2. Euratom-hitelek	100	100
3. Fizetésimérleg-hitelek	0	0
4. Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	0	0
A. részösszesen	890	290
B. Európai Beruházási Bank által nyújtott hitelek uniós garanciával		
1. Előcsatlakozási támogatásban részesülő országok	1 200	1 490
2. Szomszédsági és partnerségi országok	2 523	2 749
3. Ázsia és Latin-Amerika	559	623
4. Dél-afrikai Köztársaság	78	79
B. részösszesen	4 359	4 940
Mindösszesen	5 249	5 230

3.1.1. Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)

Az ECOFIN Tanács a 2010. május 9–10-i következtetéseiben a mechanizmus finanszírozási volumenét 60 milliárd EUR-ban rögzítette²³. Az euróövezeti tagállamok emellett készen álltak arra, hogy szükség esetén kiegészítsék e forrásokat. A 407/2010/EU tanácsi rendelet²⁴ 2. cikkének (2) bekezdése a tagállamoknak adható hitelek és hitelkeretek felső összeghatárát a saját források felső határán belül kifizetési előirányzatokra rendelkezésre álló mozgástérre korlátozza.

Az Írországnak²⁵ (legfeljebb 22,5 milliárd EUR összegig) és Portugáliának²⁶ (legfeljebb 26 milliárd EUR összegig) nyújtandó uniós pénzügyi támogatásról szóló tanácsi határozatok alapján Írország részére 22,5 milliárd EUR-t, Portugália részére pedig 24,3 milliárd EUR-t folyósítottak (a fennmaradó 1,7 milliárd EUR kifizetését a portugál kormány nem kérte). Ennek megfelelően az EFSM keretén belül szükség esetén még 13,2 milliárd EUR fennmaradó összeg használható fel további támogatásokra.

²³ Vö. az ECOFIN Tanács 2010. május 9–10-i rendkívüli üléséről kiadott sajtóközleménnyel (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/114324.pdf).

²⁴ A Tanács 407/2010/EU rendelete (2010. május 11.) az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.).

²⁵ A Tanács 2011/77/EU végrehajtási határozata (2010. december 7.) az Írországnak nyújtandó uniós pénzügyi támogatásról (HL L 30., 2011.2.4., 348. o.).

²⁶ A Tanács 2011/344/EU végrehajtási határozata (2011. május 30.) a Portugáliának nyújtandó uniós pénzügyi támogatásról (HL L 159., 2011.6.17., 88. o.), lásd a helyesbítést is (HL L 178., 2012.7.10., 15. o.).

2013 áprilisában az eurócsoport/ECOFIN úgy határozott, hogy 12,5 évről 19,5 évre hosszabbítja meg az EFSM-hitelek maximális súlyozott átlagos lejáratát, ami lehetővé teszi a kedvezményezett országoknak, hogy kérelmezzék a hitelek futamidejének akár 2026-ig történő meghosszabbítását (részletenként).

Fejlemények 2018 során

Írország

Írország 2017. november 27-én kérte a számára 2011 márciusában folyósított 3,4 milliárd EUR összegű és 2018. április 4-én esedékes EFSM-hitel futamidejének meghosszabbítását. A hitelt 2018 első negyedévében két tranzakcióban refinanszírozták, amelyek lejáratát 2025. április (2,4 milliárd EUR) és 2033. április (1 milliárd EUR).

Ezen túlmenően Írország 2018 második negyedévében kérte a számára 2011 októberében folyósított és 2018. október 4-én esedékes 500 millió EUR összegű EFSM-hitel futamidejének újbóli meghosszabbítását. A hitelt 2018 júniusában refinanszírozták a meglévő kötvény 2033. áprilisi lejáratával való meghosszabbításával (500 millió EUR).

Azt követően, hogy 2018 első negyedévében hét évvel (2,4 milliárd EUR), majd 2018 második negyedévében 15 évvel (1,5 milliárd EUR) meghosszabbították a lejáratot, az Írországnak nyújtott EFSM-hitelek súlyozott átlagos lejáratát most 17,1 év.

Portugália

Portugália 2018 második negyedévében kérte a számára 2011 októberében folyósított és 2018. október 4-én esedékes 600 millió EUR összegű EFSM-hitel újbóli meghosszabbítását. A hitelt 2018 júniusában refinanszírozták a meglévő kötvény 2033. áprilisi lejáratával való meghosszabbításával (600 millió EUR).

Azt követően, hogy 2018 második negyedévében 15 évvel (600 millió EUR) meghosszabbították a lejáratot, a Portugáliának nyújtott EFSM-hitelek súlyozott átlagos lejáratát most 15,3 év.

3.1.2. Fizetésimérleg-támogatási mechanizmus (BOP)

A fizetésimérleg-támogatási mechanizmus keretében nyújtott európai uniós középtávú pénzügyi támogatást 2008 végén Magyarország, majd ezt követően Lettország és Románia javára újból aktiválták, hogy összesen 14,6 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalással segítsék a piaci bizalom helyreállítását ezekben az országokban, és ebből az összegből 13,4 milliárd EUR-t folyósítottak.

Fejlemények 2018 során

Románia két hitelrészletet fizetett vissza: 2018 áprilisában 1,2 milliárd EUR-t, 2018 októberében pedig 150 millió EUR-t. A fizetésimérleg-támogatási mechanizmus keretében nyújtott hitelek kinnlevő összege így 2018-ban 3,05 milliárd EUR-ról 1,7 milliárd EUR-ra csökkent.

2018. december 31-én a fizetésimérleg-támogatási mechanizmus 50 milliárd EUR összegű teljes keretéből 48,3 milliárd EUR kapacitás állt rendelkezésre, amelyből szükség esetén további segítség nyújtható.

3.1.3. Makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek (MFA)

Általános szabályként a makroszintű pénzügyi támogatásokra vonatkozó határozatokat az Európai Parlament és a Tanács fogadja el (az EUMSZ 212. cikke értelmében). A Bizottság javaslata alapján azonban a Tanács is elfogadhatja a határozatot, amennyiben egy harmadik országban fennálló helyzet sürgős pénzügyi támogatást tesz szükségessé (az EUMSZ 213. cikke). Ezt az eljárást használták az Ukrajnának szóló második makroszintű pénzügyi támogatási csomag esetében 2014-ben.

Fejlemények 2018 során

Grúzia

2018. április 18-án az Európai Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy legfeljebb 45 millió EUR összegű további makroszintű pénzügyi támogatást nyújt Grúziának (MFA II), amely egy 10 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatásból és egy 35 millió EUR összegű kölcsönből áll²⁷.

Grúzia második programjának (MFA II) 15 millió EUR összegű első részletét (a határozatban előírt 35 millió EUR-ból)

2018 decemberében folyósították.

Ukrajna

2018. július 4-én az Európai Parlament és a Tanács úgy határozott, hogy legfeljebb 1 milliárd EUR összegű további makroszintű pénzügyi támogatást nyújt Ukrajnának (MFA IV), amely két, egyenként 500 millió EUR összegű részletből áll Ukrajna gazdasági stabilizációja és érdemi reformterve végrehajtásának támogatására²⁸.

Ukrajna negyedik programjának (MFA IV) 500 millió EUR összegű első részletét 2018 decemberében folyósították.

Moldovai Köztársaság

Az Európai Parlament és a Tanács 2017. szeptember 13-án úgy határozott, hogy 100 millió EUR összegű további makroszintű pénzügyi támogatást nyújt a Moldovai Köztársaságnak (legfeljebb 60 millió EUR-t hitel formájában, legfeljebb 40 millió EUR-t pedig vissza nem térítendő támogatás formájában)²⁹.

Ezt a műveletet a politikai előfeltételek be nem tartása miatt felfüggesztették.

Kiegészítő információk

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/598 határozata (2018. április 18.) a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról (HL L 103., 2018.4.23., 8. o.).

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/947 határozata (2018. július 4.) az Ukrajnának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról (HL L 171., 2018.7.6., 11. o.).

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1565 határozata (2017. szeptember 13.) a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról (HL L 242., 2017.9.20., 14. o.).

A kedvezményezett országok 55,73 millió EUR-t fizettek vissza: Albánia 1,8 millió EUR-t, Bosznia-Hercegovina 4 millió EUR-t, Észak-Macedónia 5,6 millió EUR-t, Montenegró 1,10 millió EUR-t és Szerbia 43,23 millió EUR-t.

A makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek kinnlevő összegei 2017. december 31. és 2018. december 31. között 3,9 milliárd EUR-ról 4,4 milliárd EUR-ra nőttek. A makroszintű pénzügyi támogatás teljes kitettségének 76 %-át az Ukrajnának nyújtott hitelek teszik ki.

3.1.4. Euratom-hitelek

A tagállamoknak, illetve egyes, támogatásra jogosult harmadik országoknak (jelenleg az Oroszországi Föderáció, Örményország, Ukrajna) nyújtható Euratom-hitelek felső határa 4 milliárd EUR, amelynek mintegy 92 %-át már folyósították. A határozatban előírányzott 4 milliárd EUR összegű keretből 326 millió EUR maradt.

Ukrajna

A 2013.6.24-i COM határozattal³⁰ 300 millió EUR összegű hitelt nyújtottak Ukrajnának a meglévő nukleáris létesítmények biztonságának korszerűsítéséhez. A hitelnyújtás az EBRD-vel szoros együttműködésben történik, amely egyidejűleg további 300 millió EUR összegű hitelt biztosít.

E hitelekhez állami garanciavállalás is kapcsolódik, amely az év végén fennálló kintlevőségek 100 %-át fedezi. Az első, 50 millió EUR összegű Euratom-részletet 2017 májusában, a második, szintén 50 millió EUR összegű Euratom-részletet pedig 2018 júniusában folyósították.

Bulgária és Románia

Bulgária 212,5 millió EUR összegű hitelt kapott többdevizás hitelkeret formájában a kozloduji atomerőmű (5. és 6. blokk) korszerűsítésére. Az Európai Atomenergia-közösség és az AEZ „Kozloduy” EAD közötti hitelszerződést 2000. május 29-én írták alá. 2018. december 31-én a kinnlevő összeg 33,8 millió EUR volt.

Románia 223,5 millió EUR összegű hitelt kapott többdevizás hitelkeret formájában a cernavodai atomerőmű 2. blokkjának befejezésére. Az Európai Atomenergia-közösség és a Societatea Nationala Nuclearelectrica S.A. közötti hitelszerződést 2004. június 11-én írták alá. 2018. december 31-én a kinnlevő összeg 119,1 millió EUR volt.

2007. január 1-jén Bulgária és Románia uniós tagállammá vált, így azóta e műveletek fennálló kockázatát közvetlenül az uniós költségvetés, és nem a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap fedezi.

3.2. Az EBB külső finanszírozási műveleteinek alakulása

Fejlemények 2018 során

Az EBB 2014–2020-as időszakra szóló külső hitelezési megbízatása keretében 2018. december 31-ig összesen 17,64 milliárd EUR összegre kötöttek szerződést, amelyből az

³⁰ C(2013) 3496.

említett időpontig csak 5,77 milliárd EUR-t folyósítottak, a fennmaradó tőke 5,41 milliárd EUR (lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum A3. táblázatát). Az EBB-megbízások által érintett országokkal kapcsolatos további információkat lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum A1., A3. és A4. táblázatában.

Az EBB előző külső hitelezési megbízásaira vonatkozóan lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentum A3. táblázatát.

A szíriai kormány 2018-ban sem teljesítette hiteltörlesztési és kamatfizetési kötelezettségeit. Az említett nemteljesítésekhez kapcsolódóan az EBB lehívta a garanciaalap által biztosított fedezetet (lásd az 5.2. szakaszt).

A 2018. december 31-én kinnlevő összegek az ebben a szakaszban említett különböző eszközökre vonatkozóan az 1. táblázatban találhatók.

4. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÁLTAL FEDEZETT KOCKÁZATOK

4.1. A kockázat fogalma

Az uniós költségvetés által viselt kockázat a garantált műveletek tekintetében kinnlevő tőke és kamat összegéből ered.

E jelentés alkalmazásában az uniós költségvetés által (közvetlenül vagy az alapon keresztül közvetve) viselt kockázat értékelésére két módszer használatos:

- „Teljes fedezett kockázat”: az érintett műveletek tekintetében egy adott napon kinnlevő teljes tőke összege, beleértve a felhalmozott kamatot is³¹.
- „Az uniós költségvetés által viselt éves kockázat” (költségvetési szemléletű mutató): az esedékes éves törlesztőrészek azon maximális összege, amelyet az Európai Uniónak egy adott pénzügyi évben ki kellene fizetnie, ha valamennyi garanciával fedezett hitel visszafizetése elmaradna³².

4.2. A teljes kockázat összetétele

A fedezett teljes kinnlevő összegek jelentette maximális kockázat 2010-ig többnyire a harmadik országoknak nyújtott műveletekhez kapcsolódott. 2011 óta a pénzügyi válság súlyosan érintette a tagállamok államháztartását, ami a tagállamok állami finanszírozási igényeinek kielégítése érdekében egyre élénkebb uniós hitelezési tevékenységhez vezetett.

Ennek eredményeképpen a kockázati összetevők az alábbiak szerint módosultak: 2018. december 31-én a teljes kinnlevő összeg³³ 61,2 %-a az uniós költségvetés által közvetlenül fedezett, a tagállamoknak nyújtott hitelekkel kapcsolatos forrásbevonási műveletekhez köthető (2010.12.31-én ez az arány 45 % volt).

³¹ Lásd a jelentés 1. táblázatát.

³² E számítás céljából feltételezik, hogy a nemteljesítő hitelek esedékességét nem hozzák előre, azaz nem a teljes összeget, hanem csak az esedékes törlesztőrészt kell figyelembe venni (lásd a jelentés 2. és 3. táblázatát, valamint a bizottsági szolgálati munkadokumentum A4. táblázatát).

³³ Lásd az 1. táblázatot.

4.3. Az uniós költségvetés által fedezett éves kockázat

Tekintettel a 2018. december 31-én kinnlevő hitelekre (lásd az 1. táblázatot), az a maximális összeg, amelyet az Európai Uniónak 2019 folyamán ki kellene fizetnie (közvetlenül, illetve az alapon keresztül) – *feltételezve*, hogy *valamennyi* garanciával fedezett hitel visszafizetése elmaradna – 6 337 millió EUR lenne. Ez az összeg a garantált hitelek tőke- és kamatkifizetéseinek 2019-ben esedékes összegeire vonatkozik, feltételezve, hogy a nemteljesítő hitelek esedékességét nem hozzák előre (részletek a bizottsági szolgálati munkadokumentum A4. táblázatában olvashatók).

4.3.1. *Tagállamokkal szembeni kitettség*

2019-ben az EU a tagállamokkal folytatott műveletekkel kapcsolatban 2 953,1 millió EUR maximális éves kockázatot visel (ez a teljes éves kockázat 46,6 %-a). Ez a kockázat a következőkre vonatkozik:

- a) a tagállamok uniós csatlakozása előtt nyújtott EBB-hitelek és/vagy Euratom-hitelek;
- b) a fizetésimérleg-támogatási mechanizmus keretében nyújtott hitelek; valamint
- c) az EFSM keretében nyújtott hitelek.

2. táblázat: A tagállamok rangsora az uniós költségvetés által 2019-ben viselt éves kockázatban való részesedés alapján (millió EUR)

Rangsor	Ország	Hitelek	Maximális éves kockázat	Az ország súlya a tagállamokkal kapcsolatos éves kockázaton belül	Az ország súlya az összes 2019-es éves kockázaton belül (tagállamok és nem tagállamok)
1.	Románia	a)+b)	1 188,58	40,2 %	18,8 %
2.	Portugália	c)	584,84	19,8 %	9,2 %
3.	Lettország	a)+b)	524,04	17,7 %	8,3 %
4.	Írország	c)	518,98	17,6 %	8,2 %
5.	Bulgária	a)	54,85	1,9 %	0,9 %
6.	Horvátország	a)	34,11	1,2 %	0,5 %
7.	Lengyelország	a)	18,90	0,6 %	0,3 %
8.	Szlovákia	a)	13,40	0,5 %	0,2 %
9.	Cseh Köztársaság	a)	12,62	0,4 %	0,2 %
10.	Litvánia	a)	2,74	0,1 %	0,0 %
Összesen			2 953,1	100,0 %	46,6 %

4.3.2. Harmadik országokkal szembeni kitettség

2019-ben az alap a harmadik országokkal szembeni kitettséggel kapcsolatban 3 383,8 millió EUR maximális éves kockázatot visel (ez a teljes éves kockázat 53,4 %-a). A harmadik országokkal kapcsolatos kockázatok az EBB hitelezési műveleteihez, a makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelekhez és az Euratom-hitelekhez kapcsolódnak (részletek a bizottsági szolgálati munkadokumentum A2b. táblázatában olvashatóak). Az alap harmadik országoknak nyújtott, legfeljebb 2042-ig terjedő futamidejű garantált hitelekre nyújt fedezetet.

A 2019-ben esedékes visszafizetések alapján a tíz legmagasabban rangsorolt ország (46 nem uniós tagállam közül) az alábbi táblázatban található. 2019-ben az alap által viselt, harmadik országokhoz kapcsolódó éves kockázatból 2 864,50 millió EUR (84,7 %) ezeket az országokat érinti. Gazdasági helyzetük vizsgálatával és értékelésével a bizottsági szolgálati munkadokumentum 3. szakasza foglalkozik. A hitelminősítő intézetek által meghatározott hitelképesség szintén fel van tüntetve az egyes országokra vonatkozó összefoglaló táblázatokban.

3. táblázat: A **10** legnagyobb kockázati kitettséget jelentő **harmadik ország** rangsora az uniós költségvetés által 2019-ben viselt éves kockázat alapján (millió EUR)

Rangsor	Ország	Maximális éves kockázat	Az ország súlya a harmadik országokkal kapcsolatos éves kockázaton belül	Az ország súlya az összes 2019-es éves kockázaton belül (tagállamok és nem tagállamok)
1.	Törökország	977,50	28,9 %	15,4 %
2.	Egyiptom	739,28	21,8 %	11,7 %
3.	Tunézia	279,98	8,3 %	4,4 %
4.	Marokkó	260,06	7,7 %	4,1 %
5.	Szerbia	187,00	5,5 %	3,0 %
6.	Ukrajna	161,05	4,8 %	2,5 %
7.	Bosznia-Hercegovina	73,41	2,2 %	1,2 %
8.	Libanon	64,53	1,9 %	1,0 %
9.	Dél-Afrika	62,76	1,9 %	1,0 %
10.	Panama	58,94	1,7 %	0,9 %
Összesen (első 10 ország)		2 864,50	84,7 %	45,2 %

5. A GARANCIÁK AKTIVÁLÁSA ÉS KIFIZETÉSE

5.1. A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap által nem fedezett adósságszolgálat (tagállamoknak nyújtott Euratom-hitelek, EFSM és fizetésimérleg-támogatás)

Az EUMSZ 323. cikke kimondja, hogy az Unió harmadik felekkel szembeni jogi kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi eszközök rendelkezésre állnak. Ennek megfelelően az uniós jogi keret és a hatályos eljárások biztosítják, hogy a tagállamok kötelezően az uniós költségvetés rendelkezésére bocsássák az ahhoz szükséges pénzügyi eszközöket, hogy az Unió minden esetben teljesíthesse jogi kötelezettségeit.

Az EU ezért több szintű, nagyon szilárd biztonsági mechanizmusokkal rendelkezik annak biztosítására, hogy a saját kölcsönadóinak mindig időben és teljes egészében visszafizesse a kölcsönöket. A fő biztonsági mechanizmusok mindegyike önmagában elegendő lenne a visszafizetések biztosításához.

5.1.1. Kifizetések készpénzforrásokból

Amennyiben az adós nem törleszti időben a hitelét az EU felé, az uniós költségvetésből ideiglenesen fedezhető az adósságszolgálat az esedékességi időpontokban. A Bizottság igénybe veszi készpénzállományát, hogy elkerülje a saját forrásbevonási műveleteivel összefüggő késedelmeket és az abból eredő költségeket³⁴.

Tekintettel arra, hogy a kiadások többségére az adott év első negyedévében kerül sor, a hiteltörlesztést a következő hónapokra és a hónapok elejére ütemezik, amikor a készpénzállomány a legnagyobb.

5.1.2. Kifizetések az uniós költségvetésből

Egy tagállam fizetési késedelve esetén³⁵ és amennyiben az Unió saját forrásai nem elegendők, a Bizottság igénybe veheti az uniós költségvetésből rendelkezésre álló forrásokat, és az adósságtörlesztést egyéb, nem kötelezettségből származó kiadások elé sorolhatja. Amennyiben ez nem bizonyul elegendőnek, akkor a tagállamok a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerint az uniós jogszabályok alapján – az adósságtörlesztéshez és a költségvetés egyensúlyának megteremtéséhez – további hozzájárulásra kötelezhetők az Unió bruttó nemzeti jövedelmének 1,20 %-áig. Szükség esetén az uniós jogszabályok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy hozzájárulásukat az uniós költségvetésben való részesedésüktől függetlenül tegyék meg.

Mivel 2018-ban nem fordult elő tagállami fizetési késedelem, erre a célra nem igényeltek előirányzatokat.

5.2. Lehívások a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalaphól és behajtott összegek (az EBB külső hitelezési megbízatása, makroszintű pénzügyi támogatás, valamint harmadik országoknak nyújtott Euratom-hitelek)

Amennyiben az Európai Unió által harmadik országoknak nyújtott vagy garantált hitel kedvezményezettje fizetési késedelembe esik, az esedékes összeg kifizetésére a garanciaalaphól kerül sor az erre vonatkozó kérelem benyújtásától számított három hónapon belül.

A külső hitelezési megbízatáshoz kapcsolódó hitelek esetében az EBB által kért összegeket a bizottsági szolgálatok általi engedélyezést követően hívják le a garanciaalap számlájáról. Az uniós garancia keretében az Unió által teljesített kifizetés esetén az EBB jogai és jogorvoslati lehetőségei átszállnak az EU-ra³⁶. Az Euratom-hitelek és a makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek esetében, amennyiben a fizetési késedelem eléri az esedékességet

³⁴ Lásd a tradicionális, a hea- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről szóló, 2014. május 26-i 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet (HL L 168., 2014.6.7., 39. o.) 14. cikkét.

³⁵ Lásd a 609/2014/EU, Euratom rendelet 14. cikkének (3) bekezdését.

³⁶ Lásd az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról szóló 466/2014/EU határozat módosításáról szóló, 2018. március 14-i (EU) 2018/412 európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 76., 2018.3.19., 30. o.) módosított, az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garanciáról szóló, 2014. április 16-i 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 135., 2014.5.8., 1. o.) 8. cikkének (7) bekezdését.

időpontját követő három hónapot, a Bizottság a nemteljesítés³⁷ fedezésére és saját kincstárának feltöltésére lehívást teljesít az alapból.

A külső hitelezési megbízatással összefüggésben az átruházott összegek tekintetében az EBB vállalja a behajtási eljárások lefolytatását az EU nevében³⁸.

Szíriai projektekhez nyújtott EBB-hitelek

2011 decemberétől kezdődően a szíriai kormány nem teljesítette egyes kamatfizetéseit és hiteltörlesztéseit az EBB felé. Mivel a hivatalos fizetési felszólítások nem vezettek eredményre, az EBB 2012 májusában kérte a garanciaalapról történő kifizetést. A szíriai nemteljesítésekhez köthető lehívások alakulását a 4a. táblázat ismerteti.

4a. táblázat: A szíriai nemteljesítő hitelekkel kapcsolatosan a garanciaalapot terhelő lehívások (millió EUR)

Év (Lehívás a garanciaalap számlájáról)	Kifizetett lehívások száma	Az esedékes törlesztőrészek összege	Büntetőkamatok és felhalmozott kamatok ³⁹	Behajtott összeg	Összesen
2012	2	24,0	0,0	2,1	21,8
2013	8	59,3	1,4	0,0	60,7
2014	8	58,7	1,5	0,0	60,2
2015	8	58,7	1,5	0,0	60,2
2016	12	103,8	2,4	0,0	106,2
2017	13	56,1	0,2	0,0	56,3
2018	12	55,7	0,1	0,0	55,7
Összesen	63	416,17	7,03	2,1	421,1

2018. december 31-én a garantált hitelekhez kapcsolódó összes kinnlevő tőkekötelezettség Szíria esetében 555 millió EUR-s tőkét⁴⁰ tett ki, a hitelek végső lejáratát 2030.

³⁷ Kivéve Bulgáriát és Romániát, amelyeknek az Unióhoz való csatlakozás előtt nyújtottak Euratom-hiteleket. A csatlakozásra váró országoknak nyújtott hiteleket (és hitelgaranciákat) a csatlakozás időpontjáig az alap fedezte. A csatlakozási időponttól kezdve a továbbra is fennálló hitelek már nem az Unió külső tevékenységei közé tartoznak, ezért azokat közvetlenül az uniós költségvetés fedezi.

³⁸ A behajtási eljárásokról további információ található az Európai Unió és az Európai Beruházási Bank között létrejött, 2018. október 3-án aláírt behajtási megállapodásban, amely szabályozza az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott uniós garancia keretében végrehajtott kifizetések behajtására vonatkozó feltételeket és eljárásokat.

³⁹ A büntetőkamatokat és felhalmozott kamatokat az EBB csak az egyes kölcsönökre vonatkozó második fizetési felszólítás után követeli és a nemteljesítés időpontjától a garanciaalap általi kifizetés időpontjáig számítja.

⁴⁰ Ez tartalmazza az EBB által 2018.12.31-ig már lehívott 375,39 millió EUR-s összeget (tőke).

TAV Tunisie S.A. (enfidhai repülőtér)

Az EBB 2016-ban külső hitelezési megbízatása keretében lehívta az uniós garanciát a TAV Tunisie S.A. (enfidhai repülőtér) számára nyújtott hitellel összefüggésben.

2018. január 15-én az enfidhai repülőtértől behajtott 0,14 millió EUR összeg került jóváírásra a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapnál. Az összeget az alap 2017. december 31-i mérlegében eszközként (követelésként) már megjelenítették.

A TAV Tunisie S.A. (enfidhai repülőtér) nemteljesítő hiteléhez kapcsolódó, az alapból kért lehívásokat a 4b. táblázat mutatja be.

4b. táblázat: A TAV Tunisie S.A. (enfidhai repülőtér) nemteljesítő hiteléhez kapcsolódó lehívások a garanciaalapból (millió EUR)

A lehívás éve	Kifizetett lehívások száma	Az esedékes törlesztőrészek összege	Büntetőkamatok és felhalmozott kamatok ³²	Behajtott összeg	Összesen
2016	1	4,63	0,03	0,00	4,65
2017	3	30,16	0,01	0,00	30,17
2018	0	0,0	0,0	0,14	-0,14
Összesen	4	34,78	0,04	0,14	34,68

Fejlemények 2018. december 31-e után (2019. június 30-ig)

2019 februárjában és márciusában összesen 10,6 millió EUR-t fizettek ki két lehívás során Szíria nemteljesítése miatt (3,2 millió EUR-t és 7,4 millió EUR-t, amely összegek magukban foglalják az EBB által kiszabott büntetőkamatokat is).

5.3. Az alap eszközeinek alakulása

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló rendelet⁴¹ (a továbbiakban: a garanciaalapról szóló rendelet) szerint a megfelelő szintet (célösszeget) az egyes műveletekből adódó fennálló összes tőkekötelezettség és a felhalmozott kamat 9 %-ában határozták meg. A célösszeg teljesítésének biztosítása érdekében feltöltési mechanizmus működik.

A feltöltési mechanizmus alapján az uniós költségvetés 2018 februárjában 137,8 millió EUR-t fizetett az alapnak, míg 2019 februárjában ez a kifizetés 103,2 millió EUR-t tett ki.

⁴¹ Az (EU) 2018/409 rendelettel (HL L 76., 2018.3.19., 1. o.) módosított, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap létrehozásáról szóló 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 145., 2009.6.10., 10. o.).

2018. december 31-én az alap nettó eszközállománya⁴² 2 608,84 millió EUR-t tett ki. Mivel az alap nettó eszközállománya alacsonyabb volt a célösszegnél⁴³ (2 848,99 millió EUR), a garanciaalapot 2020-ban 240,15 millió EUR-val fogják feltölteni.

Az EBB külső hitelezési megbízatásának félidős értékelésével egy időben el kell végezni az alap főbb paramétereinek, mindenekelőtt a célösszegnek az értékelését. E célból egy külső szakértő elvégezte a garanciaalap értékelését, melynek során figyelembe vette az alap kockázati profilját és eredményességét az alap által fedezett külső finanszírozás és a kapcsolódó kockázatok alakulásának fényében. A 2016 augusztusában benyújtott jelentés fő megállapítása, hogy a 9 %-os célösszeg a hitelportfólió jelenlegi kockázati profilja alapján változatlanul optimálisnak tekinthető, még akkor is, ha a fő kötelezettek minősítése tovább romlik. Következésképpen a 9 %-os célösszeg változatlan maradt.

6. EURÓPAI STRATÉGIAI BERUHÁZÁSI ALAP (ESBA)⁴⁴

Az ESBA-garanciaalap feltöltése fokozatosan történik, az uniós garancia által viselt kitétségek növekedésének figyelembevételével.

Az ESBA-rendelet 12. cikke (4) bekezdésének megfelelően az ESBA-garanciaalap eszközeit közvetlenül a Bizottság kezeli, és – a megfelelő prudenciális szabályok betartásával – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban fekteti be.

Az EBB és az EBA hatáskörébe tartozik az uniós garanciával fedezett egyes műveletek kockázatának értékelése és nyomon követése. A Bizottság e jelentés, továbbá a jövőbeli tevékenységre vonatkozó koherens és prudens feltételezések alapján biztosítja az ESBA-garanciaalap felülvizsgálat tárgyát képező célösszegének és szintjének megfelelőségét. Az ESBA-rendelet 16. cikke (3) bekezdésének megfelelően az EBB és az EBA 2019 márciusában jelentést tett a Bizottságnak és az Európai Számvevőszéknek.

Az ESBA-rendelet 16. cikkének (2) bekezdése szerint az EBB által az Európai Parlament és a Tanács részére benyújtandó éves jelentésnek konkrét információkat kell tartalmaznia az ESBA keretében végrehajtott finanszírozási és beruházási műveletekhez kapcsolódó összesített kockázatról, valamint a garancia lehívásáról.

⁴² Az alap összes eszköze a felhalmozott kötelezettségek (az EBB díjai és a könyvvizsgálat díjai) levonásával.

⁴³ A 31 655,46 millió EUR 9 %-a. A célösszeg kiszámítása a következő: az egyes műveletekből adódó teljes fennálló tőkekötelezettségre 9 %-ot alkalmaznak, az így kapott összeget növelik a felhalmozott kamattal (MFA, Euratom- és EBB-hitelek harmadik országok számára), majd levonják az n–1. év végén átruházott hiteleket.

⁴⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról – az Európai Stratégiai Beruházási Alap (a továbbiakban: az ESBA-rendelet) (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.). Az ESBA-rendeletet az Európai Stratégiai Beruházási Alap időbeli hatályának meghosszabbítására, továbbá az említett alapot és az Európai Beruházási Tanácsadó Platformot érintő technikai javítások bevezetésére vonatkozó 2017. december 13-i (EU) 2017/2396 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: ESBA 2.0 módosítás) módosította. Az ESBA 2.0 módosítás többek között növelte az uniós garancia összegét, továbbá módosította a garanciaalap célösszegét. Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) irányítására és az uniós garancia biztosítására vonatkozó megállapodást (a továbbiakban: az ESBA-megállapodás) az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank (EBB) 2015. július 22-én írta alá; a megállapodást 2016. július 21-én, 2017. november 21-én, 2018. március 9-én és 2018 decemberében módosították és újraszövegezték.

Fejlemények 2018 során⁴⁵

2018. december 31-én az Európai Stratégiai Beruházási Alap keretében aláírt – 28 tagállamra kiterjedő – műveletek összességében 53,6 milliárd EUR-t tettek ki, ebből az összegből 39,1 milliárd EUR-t az infrastruktúra és innováció keret (IIW) (407 művelet), 14,5 milliárd EUR-t pedig a kkv-keret (SMEW) (470 művelet) keretében írtak alá. Összességében ez jelentős növekedést mutat 2017-hez képest, amikor az év végén az aláírások összesen 37,4 milliárd EUR-t tettek ki.

2018. december 31-én az uniós garanciával fedezett, kintlévő folyósított kitettségek összege közel 15,8 milliárd EUR volt, ami emelkedést jelent a 2017. évi 10,1 milliárd EUR-hoz képest.

Az uniós költségvetés uniós garanciával fedezett lehetséges jövőbeli kifizetésekből származó kitettsége az aláírt (folyósított és nem folyósított) műveletek tekintetében 19,8 milliárd EUR-t tett ki.

2018. december 31-én az Uniónak az EBB csoport ESBA-műveletei keretében folyósított kintlévő összegekhez kapcsolódó garanciából eredő kitettsége 15,8 milliárd EUR-t tett ki az uniós garancianyújtásra jogi kötelezettségvállalás⁴⁶ alapján rendelkezésre álló nettó 25,9 milliárd EUR-hoz viszonyítva. Az Európai Unió 2018. évi pénzügyi kimutatásához kapcsolódó megjegyzésekben a 15,8 milliárd EUR függő kötelezettségként jelenik meg.

Az infrastruktúra és innováció keretből (IIW) az uniós garanciával fedezett kintlévő folyósított kitettségek összege 14,8 milliárd EUR volt, ebből a hitelműveletek 14,2 milliárd EUR-t, a kvázisajátőke-műveletek pedig 600 millió EUR-t jelentettek.

2018-ban az EBB által az infrastruktúra és innováció keretből (IIW) kezelt ESBA-műveletek az EU számára 112,7 millió EUR összegű nettó bevételt eredményeztek. Ebből az összegből a 2018. december 31-i állapot szerint a Bizottság EBB-vel szembeni nettó követelése az Európai Unió 2018. évi pénzügyi kimutatásában 38,9 millió EUR⁴⁷ volt.

2018. december 31-én a kkv-kerethez (SMEW) kapcsolódó, uniós garanciával fedezett kintlévő kitettség összesen 995 millió EUR volt, ebből 880 millió EUR garanciaműveletet, 115 millió EUR pedig sajátőke-műveletet jelentett.

A kkv-keretből (SMEW) kezelt ESBA-műveletekkel összefüggésben az EU-t 2018-ban 30,3 millió EUR összegű költség terhelte. Ebből az EU 2018. évi pénzügyi kimutatásában szereplő 21,9 millió EUR összegű igazgatási díj 2019. június 30-án vagy azt követően fizetendő az EBA számára.

⁴⁵ Az erre a szakaszra vonatkozó információk a Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Számvevőszéknek címzett, az Európai Stratégiai Beruházási Alap garanciaalapjának kezeléséről szóló, 2018. évi bizottsági jelentésből származnak (COM(2019) 244 final, 2019.5.28.).

⁴⁶ Az ESBA 2.0 módosítás 11. cikke szerint az uniós garancia összege semmilyen esetben nem haladhatja meg a 26 milliárd EUR-t, 2018. július 6. előtt pedig nem haladhatja meg a 16 milliárd EUR-t. A lehívott és felhasznált uniós garancia összege, valamint a kkv-keretben a portfóliógaranciát képező termékekre vonatkozó céltartalékok levonásra kerülnek az uniós garancia maximális összegéből.

⁴⁷ Az EBB-nek 2019-ben, egy nemteljesítő művelet kapcsán fizetendő 0,5 millió EUR összegű kintlévő behajtási költségek levonása után.

Az ESBA-garanciaalap⁴⁸ teljes eszközállománya 2018. december 31-én 5 452 millió EUR-t tett ki. Az eszközök a következőket foglalták magukban: az értékesíthetőként besorolt befektetési célú értékpapír-portfólió (5 000 millió EUR), az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként besorolt, pozitív nettó jelenértékű határidős USD-eladási ügylet (2 millió EUR), valamint pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek (450 millió EUR).

Az ESBA-garanciaalap feltöltése

Az ESBA-garanciaalap feltöltésére 2018-ban összesen 2 069 millió EUR költségvetési előirányzat került lekötésre. Ebből az összegből a C(2018)307 bizottsági határozatnak megfelelően 1 905 millió EUR összegű költségvetési előirányzatot kötöttek le. A „Pénzügyi intervenciókra képzett tartalékok” költségvetési sorból további 105 millió EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzatot bocsátottak rendelkezésre. Végül 59 millió EUR címzett bevételként került lekötésre.

Az év során összesen 2 014 millió EUR tényleges kifizetésére került sor az ESBA-garanciaalap részére. Ez nagyrészt az EU általános költségvetésének kifizetési előirányzataiból származott, míg 59 millió EUR címzett bevételként behajtásra került (53,4 millió EUR-t az ESBA-bevételekből, 5,6 millió EUR-t pedig a Marguerite Alap bevételeiből), 154,9 millió EUR-t pedig kiegészítő kifizetési előirányzatként a költségvetési év végén csoportosítottak át.

Az uniós garancia lehívása és felhasználása

Az ESBA-megállapodás 8. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban az uniós garanciából 97,1 millió EUR került lehívásra az infrastruktúra és innováció keretből végrehajtott, nemteljesítő művelethez kapcsolódóan. Az ESBA-megállapodás 11. cikkének megfelelően az EBB először 18,6 millió EUR-t hajtott be, ezzel a fizetendő összeg 78,5 millió EUR-ra csökkent. A lehívott összeget az ESBA-számláról (17,7 millió EUR) és az ESBA-garanciaalapból (60,8 millió EUR) fedezték. Ezt követően 1,6 millió EUR behajtására került sor. Az említett nemteljesítő művelettel kapcsolatban az EBB 1,0 millió EUR-t hívott le a behajtási költségekre és 0,6 millió EUR-t a visszatéríthető igazgatási díjakra.

2018-ban 0,6 millió EUR került kifizetésre az EBB-nek finanszírozási költségekre⁴⁹ és 10,7 millió EUR értékhelyesbítésekre⁵⁰.

Az ESBA-garanciaalap kezeléséről további információk olvashatók a Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Számvevőszéknek előterjesztett, az Európai Stratégiai Beruházási Alap garanciaalapjának kezeléséről szóló legfrissebb jelentésben⁵¹ és a kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentumban (SWD).

⁴⁸ Az ESBA-garanciaalap auditált pénzügyi kimutatása az ESBA-garanciaalapról szóló jelentéshez mellékelt bizottsági szolgálati munkadokumentumban (SWD(2019) 188) került közzétételre.

⁴⁹ Lásd az ESBA-megállapodás 8. cikke (1) bekezdésének d) pontját. Ez az összeg nem tartalmazza a fent említett lehívással kapcsolatos 1,6 millió EUR összegű költséget.

⁵⁰ Lásd az ESBA-megállapodás 8. cikke (1) bekezdésének b) pontját.

⁵¹ Legfrissebb verzió – COM(2019) 244 final, 2019.5.28.

7. EURÓPAI FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI ALAP (EFFA)

Az Európai Bizottság 2016. szeptember 14-én külső beruházási tervet javasolt, hogy ösztönözze az EU afrikai partnerországai és az EU szomszédságában található partnerországokba irányuló beruházásokat, megerősítse a partnerségeket és hozzájáruljon a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez, elősegítve a migráció egyes kiváltó okainak kezelését.

A külső beruházási terv része az új Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA), amely az állami pénzügyi intézmények és a magánszektor beruházásainak támogatására irányuló integrált finanszírozási mechanizmus. Az EFFA számos végrehajtó partner előtt nyitva áll, így az egyébként lehetségesnél sokkal több állami és magánberuházást képes mozgósítani. Az EFFA a következőkből áll:

- költségvetési garancia és
- vegyes finanszírozási eszközök.

Az EFFA-rendelet 2017. szeptember 26-án lépett hatályba.⁵²

7.1. Az EFFA-garanciáról

Az EFFA-garanciát a partnerországokban a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos beruházási kockázatok csökkentésére fogják felhasználni, ezáltal segítve a – különösen magánforrásokból történő – beruházások mobilizálását.

A garancia 1,54 milliárd EUR értékű magánberuházást hivatott mozgósítani. Ezt az összeget 28 javasolt beruházási programra allokálták, amelyek várhatóan akár 17,5 milliárd EUR összegű (főként magánforrásokból származó) fenntartható beruházást mozgósítanak a partnerországokban. A garancia:

- a projekt helyszíni elindításához szükséges indulótőke („saját tőke” vagy „kockázati tőke”) egy részére finanszírozást vonz be,
- biztosítékként (garanciaként) szolgál a hitel egy részének visszafizetésére, amennyiben a hitelfelvevőnél veszteségek merülnek fel és nem tudja visszafizetni a hitelt.

Beruházási programok

2018 áprilisáig számos partner pénzügyi vállalkozás több mint 40 beruházási programra tett javaslatot 3,5 milliárd EUR-t meghaladóan, amelyet az EFFA-garancia fedez, öt kiemelt beruházási területen (beruházási keret): a) fenntartható energia és konnektivitás; b) a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) finanszírozása; c) fenntartható mezőgazdaság, vidéki vállalkozók és agráripár; d) fenntartható városok és e) digitalizálva fejlesztés.

A pénzügyi vállalkozások javaslatai alapján 2018 júniusában és novemberében az EU végül 1,54 milliárd EUR-t különített el 28 garanciára.

⁵² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1601 rendelete (2017. szeptember 26.) az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA), az EFFA-garancia és az EFFA-garanciaalap létrehozásáról (HL L 249., 2017.9.27., 1. o.).

NASIRA

Az első EFFA-garanciamegállapodást 2018. december 18-án írták alá az AAA besorolású FMO holland fejlesztési bankkal a NASIRA kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmusról.

Az FMO várakozásai szerint a NASIRA 800 000 munkahelyet fog létrehozni és támogatni, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k), a belső menekültek, a menekültek, a visszatelepülők, a nők és a fiatalok javát fogja szolgálni.

A többi partner pénzügyi vállalkozással több párhuzamos tárgyalás kezdődött meg, amelyek jelentős része 2019 vége előtt várhatóan lezárul.

7.2. Az EFFA-garanciaalap

Az (EU) 2017/1601 rendelet III. fejezetével összhangban az EFFA-garanciaalap likviditási tartalékot képez, amelyből az EFFA-garancia lehívása esetén a támogatható partnerekkel kötött EFFA-garanciamegállapodásnak és a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően a támogatható partner részére fizetést kell teljesíteni.

Az EFFA-garanciaalap forrásait a Bizottság közvetlenül kezeli és azokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban, a megfelelő prudenciális szabályokat követve ruházza be.

Az EFFA-garanciaalap számára biztosított források az (EU) 2017/1601 rendelet 14. cikkével összhangban a következők: az Unió általános költségvetéséből és az Európai Fejlesztési Alapból nyújtott hozzájárulások, a tagállamok és az egyéb hozzájárulók önkéntes hozzájárulásai, valamint egyéb források.

A tartalékolási ráta az Unió általános költségvetéséből fedezett összes EFFA-garanciakötelezettség 50 %-ának felel meg.